

TRANSZBALI

▷ SZÖVEG ÉS KÉP: POLGÁR ANDRÁS

ÁTVÁLTOZÁSOK

Még mielőtt az utazási irodák hirdetéseinek hatására külön országgént tekintenénk rá, szögezzük le: Bali egyike Indonézia 17 ezer szigetből álló szigettengerének! Ha a hirdetés csábítása mellett döntenénk, megtapasztalhatjuk, hogy az üdülőtelep megnyugtató izolációt jelent anélkül, hogy átéreznénk: meghitt szállásunk egyike a sziget ezernyi, precíz sebészkesével ejtett hegének. Az egykor gyönyörű tájairól, gazdag kultúrájáról híres, egzotikus táj mára tömeg-turistaparadicsommá vált

SEMINYAK PARTJA, 2017. JANUÁR 1.

ZAVARTALAN HEVERÉS AZ ÚJÉVI PARTI UTÁN. SZEMETET NEMCSAK A TURISTÁK HAGYNAK MAGUK UTÁN, BALI LAKÓI IS LEZSEREN KEZELIK A SZELEKTÍV GYŰJTÉS KÉRDÉSÉT – DE PERSZE A HULLÁMZÁS IS KONCENTRÁLTAN RAKJA LE A HULLADÉKOT. A RENDSZERES TAKARÍTÁS MELLETT MA MÁR HELYI KÖRNYEZETVÉDŐ CSOPORTOK IS SZERVEZNEK PARTTISZTÍTÓ AKCIÓKAT

Az 1906-os holland invázió során balinézek százai veszítették életüket a vérengzésekben, ám a megszállás hamarosan különös fordulatot vett: a hollandok balinizációs programot hirdettek a szigeten. Szumátrával és Jávával ellentétben itt nem lehetett jelen holland ültetvény – csak a természetes és az archaikus emberi környezet: a kistalvák, a templomok, a rizsföldek.

A szállók kulturális megőrzési programja Balit nyitott múzeumként határozta meg – elszigetelve a külső hatásoktól, kizárva minden modernizációt.

A korai „rettenthetetlen” utazókat és a fedetlen keblű hölgyeket fotografálókat követve azonban rövidesen, 1913-tól már jól szervezett utazásokon vehettek részt a különlegességre vágyó turisták. E látogatástílus persze leginkább kultúrurizmust jelentett.

UBUD MAJOM-ERDEJE
NÉHÁNY ELZÁRT TERÜLETRE SZÁMÍTVA BELÉPŐJEGGYEL SZABADON LÁTOGATHATÓ, A KÖRNYEZET PARADICSOMI, A TURISTÁK BOLDOGOK

A szállók kulturális megőrzési programja Balit nyitott múzeumként határozta meg – elszigetelve a külső hatásoktól, kizárva minden modernizációt.

TÁJSEBEK
A HELYIEKEL BESZÉLGETVE HAMAR ELŐTÖR A PANASZ: NEM AKARNAK TÖBB SZÁLLÓDÁT, MERT ELVESZI A HELYET A RIZSFÖLDJEIKTŐL. PARCELLA AZ APARTMANOK SZOMSZÉDSÁGÁBAN ÉS A KILÁTÁS A REZORT ALIG HASZNÁLT FITNESZTERMÉBŐL

A 80-as évektől induló, egyre erőteljesebb turisztikai beruházások nemcsak a helyiek szokásait, mindennapjait, de magát a tájat is megváltoztatták.

Az érdeklődők a „földi paradicsom” érintését remélve érkeztek ide, elmerülve a természet látványában, kikapcsolódva a tiszta, homokos partokon, megsejtve valamit a gazdag hindu kulturális hagyományok mellett mind a négy világvallás békés egymás mellett éléséből, élvezve a lakók kedvességét.

A turistaszám azonban – mint ahogy számos, napjainkban felkapott célterület esetében – a 20. század végén meredeken emelkedni kezdett, s 2008-ra 8,4 millió főt regisztráltak a fő repülőtérre, ám a szám 2015-re megduplázódott! A minőség helyett a mennyiség került előtérbe, mely az erőforrások túlhasználásával és környezeti-társadalmi válsággal fenyeget. A 80-as évektől induló, egyre erőteljesebb turisztikai beruházások nemcsak a helyiek szokásait, mindennapjait, de magát a tájat is megváltoztatták.

FAJFELISMERÉS

A TURISTÁK KÖNNYEN FELISMERHETŐEK TERMETÜKRŐL ÉS ALAKJUKRÓL, ALKALMAZKODÓKÉPESSÉGÜKET MUTATJA, HOGY MEGPRÓBÁLNAK A KÖRNYEZETBE OLVADNI, EHHEZ VÖRÖSRE PIRÍTJÁK BŐRÜKET. A PÉZTÁRCA ELHELYEZÉSE MÁR EGYÉNILEG VÁLTOZIK

NEMTETSZÉS

BALI GRAFFITISEI IS VÉLEMÉNYT MONDANAK – A BALINÉZ VAGY A BAHASA INDONESIA HELYETT, TURISTAÓVEZET LÉVÉN – TERMÉSZETESEN ANGOLUL

KÉNYELEMIPAR

A PARTOKON TALÁLHATÓ NAPOZÓÁGYAKAT TULAJDONOSUKTÓL BÉRELHETJÜK. KELENDŐEK, DE AZ ÁRUK IS BORSOS

MEGSEBZETT MARKETINGPARADICSOM

Bár a balinézek is ugranak a könnyen megkereshető pénzre, a sziget „kivárosításának” hosszú folyamata leginkább arra vezethető vissza, hogy a külföldi befektetők megsejtették a nagy lehetőséget. A marketing kulcsa a jó megközelíthetőség, és persze klímája, látnivalói is nagyszerűek, így a költséghatékonyan létrehozott éttermek, szórakozóhelyek, bárók és szállodák gombamód kezdtek szaporodni. A helyi lakosság ehhez csak asszisztálni tudott – ők csak a személyzet szerepét tölthetik be. Szorult helyzetük letagadhatatlan: a mezőgazdaság visszaszorulóban van, túlnyomórészt már a turizmusból élnek.

Az 5780 m²-nyi területű, Pest megyénél kisebb, „kisvárosias” sziget alapvetően olcsóbb, mint a 10 milliós főváros, Jakarta. E nem lebecsülendő szempont is közrejátszik a villafalvak térfoglalásában, és paradox módon éppen a zárt villák, hotelek próbálják megőrizni, imitálni belső tereikben, udvaraikban azt az érintetlen környezetet és kulturális hagyományt, mely egykor a sziget identitásának sajátja volt ...

A „Horvátország-effektus” itt is működik, csak persze nem mi vagyunk a szomszédolók. Ausztrália közelsége óriási dobott Bali idegenforgalmán. Bár a kontinensnyi ország nagyvárosai óceáni fekvésűek, ugyan miért is fürdőznének otthon (főleg a fiatalok, de a szépkorúak is), ha rövid utazással a szomszédban landolva jóval olcsóbban megússzák a vakációt? Hiszen a legtöbb turista pihenni, kikapcsolódni jön. A bulizás, illetve a templomok, szent helyek meglátogatása mellett fő látványosságként a partokat célozzák meg.

Paradox módon éppen a zárt villák, hotelek próbálják megőrizni, imitálni belső tereikben, udvaraikban azt az érintetlen környezetet és kulturális hagyományt, mely egykor a sziget identitásának sajátja volt ...

A PINENÉS VÁLLALKOZÓI

A külföldi befektetők mellett a helyiek is hasznot remélnek a turistaáradatból. A szálláskiadók és bolttulajdonosok világán túl már itt sem pihengetünk felhőtlen nyugalomban a parton: árusok hullámai érkeznek, akik a napozáshoz nyilvánvalóan nélkülözhetetlen árukat kínálva a biznisz részévé teszik a reflexológiát, a masszázst és az instant-szörfoktatás szolgáltatásait is. A taxisoőrök – turistát látva – itt sem tudják türtöztetni magukat, pedig mi csak ezen a kis utcácskán szeretnénk végigsétálni. Fuvaréhségüket az is magyarázza, hogy a mobilalkalmazások használatával

A szálláskiadók és bolttulajdonosok világán túl már itt sem pihengetünk felhőtlen nyugalomban a parton...

CANGGU-PART

AZ ÁRUSOKTÓL MINDENT BESZEREZHETÜNK, A CSECSEBECSEK ALACSONY ÁRA SENKIT SEM KÉSZTET ALKURA. SZÖRFOKTATÁSON BÁRKI RÉSZT VEHET, A GYAKORLOTTAK MÁR SAJÁR BORDDAL TÉRNEK VISSZA A HULLÁMOKHOZ

FOGSÁGBAN

MOBIL ÁRUSOK ÉS MASSZÓZÓK PIHENTETŐ GYŰRŐJÉBEN A PARTON, A HÁTTERBEN PEDIG AZ EGYIK PART-MENTI PLÁZA

versenytársuk is született: a Grabcarral bárhol gyorsan kapunk kocsit, vagy a leggyorsabb megoldást választva a Grabbike, ill. a Go-Jek alkalmazásokon keresztül motorosfuvarot kérhetünk.

A központi helyeken kifejezetten feltűnő a masszázsszolgáltatások széles kínálata. Egy felfrissítő kényeztetésre bármikor szívesen leszólítanak az utcán, s korántsem csak a nőket! Ajánlatos előre tájékozódni és jól körülnézni: a férfiaknak fenntartott masszázsszalonok recepciójai és masszőrei például igen dekoratív hölgyek, illetve férfiak, azaz transzneműek...

Egy felfrissítő kényeztetésre bármikor szívesen leszólítanak az utcán, s korántsem csak a nőket!

VÁLLALVA A KÖVETKEZMÉNYEKET

FÉRFINAK SZÜLETVE MINDENT MEGTESZNEK AZÉRT, HOGY SAJÁT NEMÜKNEK MEGFELELŐEN ÉLHESSENEK

AZ „EXTREM-ÖNMEGVALÓSÍTÁS”

Sokan már gyermekként tudták, hogy valójában nem fiúnak születtek, és felnőttként már női testben akarnak élni. A folyamatos örlődés mellett kezdenek el hormontablettákat szedni, sokan orr- és szájpasztikát is csináltatnak. A nőiségük megélésében a leglátványosabb változást a szilikon mellimplantátum beépítése jelenti. Megváltoztatják testüket, hogy önazonosak legyenek.

Ahhoz pedig, hogy elérhessék mindazt, amire korábban vágytak – a lehetőségeket, a jobb életkörülményt és az elfogadó környezetet –, Balira költöztek, mert a tömegturizmus hozadékaként a sziget a transzneműek számára az idegenforgalom, a szórakoztatóipar és a prostitúció paradicsomi környezetévé vált.

A Föld legnépesebb muszlim országában, Indonéziában törvényes a neváltás, ám a családok megközelítése általában ennél jóval konzervatívabb, ha saját gyermekükről van szó. A transzneműek így többnyire a rokonságtól távol, új helyen kezdenek új életet. A döntésben szerepet játszik az újdonság megismerése és a saját, korábbi énjüktől való eltávolodás is. A hagyományosan hindu vallású, turistákkal előzőnlött Bali pedig a tökéletes választás minderre.

És ahogy Bali turistaparadicsommá vált, úgy alakult ki saját közösségük is – a szórakoztatóipar pedig hamar kapcsolt: az éjszakai élet fontos alakjai lettek, a nyitottság közvetítésének főszereplői.

A Föld legnépesebb muszlim országában, Indonéziában törvényes a neváltás, ám a családok megközelítése általában ennél jóval konzervatívabb, ha saját gyermekükről van szó.

A SEMINYAK-NEGYEDBEN

MA MÁR EGYMÁST ÉRIK MASSZÁZSSZALONJAIK, ÉJSZAKAI BÁRJAIK, SZÓRAKOZÓHELYEIK, MELYEK KÖZÜL A LEGFELKAPOTTABB A BALI JOE ÉS A MIXWELL. HAGYOMÁNY, HOGY AZ ÉV LADYBOY-ÁNAK SZÉPSÉGVESZÉLYÉT DECEMBER 25-ÉN RENDEZIK MEG

FÖLDGÖMB VILÁGLÁTÓ A TRENDFM-EN CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR. A RÁDIÓBAN VENDÉGÜNK A TÉMÁRÓL: **POLGÁR ANDRÁS**

KORÁBBI MŰSORAINK MEGHALLGATHATÓK: WWW.TRENDFM.HU

GYÓGYULÓ SEBEK

ABBAST

Négy éve költözött Balira, hogy maga dönthesse életéről. Édesanyja nem fogadja el fia sorsát, de Abbast úgy véli, az apró, fokozatos változásokkal megbékél majd. A hormontabletták szedésének megkezdése után is gyakran hazlátogat, de akkor férfiruhát visel. Legmerészebb vágyát, a szilikonimplantátum jövőbeli beépítését titokként őrzi, a bátorság mellé még pénzt is kell gyűjtenie. Bangkokban vagy Dél-Koreában jóval a jakartai árak alatt készíttetheti el.

Először „örömfúként” (moneyboy) dolgozott, és a félretett pénzből tudta megnyitni az első masszázsalonját. Ma már három szalont vezet: az elsőt megtartotta a férfiak kiszolgálására, míg az újakban már a klasszikus kezelések is elérhetők bárki számára, pedikúrral és manikúrral kiegészítve. Több transznemű dolgozója is van, akiket segít a beilleszkedésben.

KÖZELMÚLT ÉS JELEN

ABBAST AZT A FOTÓT TARTJA A KEZÉBEN, MELYET 2015 AUGUSZTUSÁBAN KÉSZÍTETTEM RÓLA. AZÓTA MEGHOZTA A DÖNTÉST, ÁTVÁLTOZOTT. MASSZÁZSSZALON-TULAJDONOSKÉNT SOKAT DOLGOZIK ÜZLETE SIKERESSÉGÉÉRT, ÍGY ISMERT ÉS ELISMERT A KÖZÖSSÉGEN BELÜL

KIKIT KETUT SEGÍTI A KÉSZÜLŐDÉSSEN

„CSAK EGY EGYSZERŰ EMBER VAGYOK, MESSZE NEM TÖKÉLETES. NEM NŐKÉNT SZÜLETTEM, DE MEGTETTEM A VÁLTOZÁST HOZÓ LÉPÉSEKET, VAN SZÍVEM ÉS BOLDOG VAGYOK.”

KIKI

Pár hónapja költözött Balira Jakartából. A fővárosban turisztikai irodában dolgozott, ahol férfiruhát viselt, s csak esténként, bulikon öltözött nőként.

A szalonban keresett havi bére csupán az arra a hónapra szóló hormontabletták megvásárlására elég. A munkájához hozzátartozik, hogy maga „vadássza” le az utcán elsétáló potenciális vendégeket. Az egyik nap öt férfit számolt, akik napközben feleségeikkel, barátnőikkel mentek el előtte, majd a babonázó pillantásainak köszönhetően később mind egyedül tértek vissza a masszázsaért.

NAYA

Ruhákat árul, de mellette prostituáltként dolgozik: ha nem tenné, ő sem engedhetné meg magának azt a fényűző életmódot, melyet a „jó nő” státuszhoz elképzelt. A prostitúció nyilvánosan tiltott, ezért mindannyian online profillal rendelkeznek. Sokan jakartai ügynökséggel állnak kapcsolatban, így Szingapúrba, Hongkongba is kiközvetítik őket.

Boldog, de még boldogabb lenne egy állandó társsal. A tökéletes partner elfogadó és legyen „oda érte”. „A kinézet nem számít!... Csak ne legyen ázsiai!”

ÚJ ÉLET

NAYA SZÜLEI HALÁLA UTÁN, SZULAWÉZI (CELEBESZ) SZIGETÉRŐL KÖLTÖZÖTT BALIRA

POLGÁR ANDRÁS
VÁROSÉPÍTÉSZ, FOTOGÁFUS ÉS MULTIMÉDIA-KÉSZÍTŐ. A VÁROSKUTATÁS MELLETT A KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIA ÉS AZ EMBERI TÖRTÉNETEK ÉRDEKLİK

[HTTP://WWW.ANDRASPOLGARPHOTOS.COM](http://www.andraspolgarphotos.com)

